

La unitat PSUC-PCC està servida

L'any 1981, el sector anomenat pro-soviètic va ser expulsat del PSUC. L'any següent, a partir d'aquest mateix sector, es fundava el Partit dels Comunistes de Catalunya —PCC— i quedava trencat transitòriament el PSUC, un partit fundat el 1936. En els pròxims mesos, la tornada dels antics prosoviètics podria refundar el PSUC.

Josep M. Pasqual

Les dinàmiques generades des de l'escissió del 1981 van resultar molt negatives per als comunistes catalans. El trencament del que havia estat *el Partit*, va portar com a conseqüència la davallada del vot —de 510.000 vots, el PSUC a les autonòmiques del 80, a 230.000 entre PSUC i PCC a les del 84—, i va fer perillar la supremacia del sindicat afí, CC.OO.

El «costós i dolorós període de la divisió» es va allargar com a mínim fins

nicipal i en va treure tres, però sense acord entre els nou regidors comunistes l'alcaldia va passar als socialistes, que només tenien vuit regidors. O el cas de Mollet del Vallès, on els comunistes van perdre l'alcaldia gràcies a l'abstenció d'un regidor del PCC. Superar els enfrontaments va ser molt difícil entre algunes seccions locals del PSUC i del PCC, i alguns brots de conflictivitat encara avui no estan resolts per complet.

Però a nivell global, la batalla pel referèndum de l'OTAN ja va marcar un

l'URSS, que està relativitzant antigues discussions ideològiques i, sobretot, la gran expectativa a nivell de militància —sobretot en el PSUC i potser menys, però també de manera significativa, en el PCC—, són els indicadors més objectius per creure que la reunificació comunista és possible en breu i, fins i tot, necessària, des de l'òptica del més pur pragmatisme polític.

Des de l'estiu passat fins avui, hi ha hagut tres moments claus que han fet avançar cap a una solució definitiva el procés de la unitat comunista. El primer pas va ser el juliol de 1988. Rafael Ribó ofería al PCC constituir una comissió per treballar per la unitat dels dos partits —després batejada Comissió Central d'Unitat—. La carta de Ribó, després d'especificar que «avui no hi ha cap motiu polític per no anar més enllà de la unitat d'acció i posar les condicions per ser tots en un mateix partit», deixava també clar que «la unitat s'ha de fer amb l'objectiu final de ser tots en el PSUC».

El segon moment va ser el 6 d'octubre. Jordi Guillot, responsable de la Comissió Central d'Unitat —pel PSUC— enviava una carta a Francesc Trives —responsable de la Comissió Central d'Unitat, pel PCC—. Guillot proposava una concreció i acceleració de ritmes i datava a 30 d'octubre el límit per tancar compromisos i acords orgànics al màxim nivell dels dos partits. Trives responia amb frases com «no compartim les presses dels membres del PSUC», «si no hi ha alternativa a la data del 30 d'octubre, ja podem oblidar-nos de la unitat» o «no acceptarem aquests ultimàtums i demanem als nostres companys comunistes una mica més de coherència i seriositat per mantenir el procés d'unitat».

Aquelles declaracions situaven Trives en el sector *dur* del PCC, amb menys presses per arribar a la reunificació. El tercer pas en el procés d'unitat va ser el document «Per la Unitat de tots els comunistes», firmat per 200 dirigents polítics sindicals, o militants dels dos partits.

El document dels 200 anava més enllà de la proposta de Guillot a Trives del 6 d'octubre i, bàsicament, acaba-



DOMÈNEC UMBERT

Rafael Ribó, al mig, principal inspirador de la unitat PSUC-PCC.

l'any 1987. El 23 de febrer d'aquell any, el PSUC i el PCC s'aplegaven en la coalició Iniciativa per Catalunya. L'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra també s'associava amb aquella Federació.

En les eleccions municipals d'aquell mateix any 87, encara eren vius alguns conflictes localitzats entre els dos partits comunistes. A Tarragona, per exemple, o a Sant Vicenç dels Horts, on el PCC es va presentar en nom d'Iniciativa per Catalunya i va treure sis regidors, i on el PSUC es va presentar sota el nom Unitat del Progrés Mu-

dels inicis del diàleg, de l'acord i de la unitat d'acció política entre el PSUC i el PCC. Els resultats electorals d'Iniciativa per Catalunya en les autonòmiques del 29 de maig d'enguany van representar, a més, la recuperació del vot comunista. S'han recuperat tres escons i Iniciativa s'ha convertit en la tercera força política parlamentària a Catalunya, amb nou diputats.

La recuperació, bé que lenta, de l'electorat, la consolidació de CC.OO. com a primera força sindical de Catalunya, el fenomen internacional de la *perestroika* posat en marxa pel PCUS a

CDC enfila la dècada dels 90

Després d'haver assegurat quatre anys més el govern i la presidència de Jordi Pujol a la Generalitat, Convergència Democràtica de Catalunya —CDC— prepara el seu VIII Congrés per al gener del 1989 sota el lema: «Un partit per a la Catalunya dels 90».

J. M. Pasqual

El Congrés de CDC servirà, sobretot, per a revalidar el liderat de Jordi Pujol. Així ho ha manifestat ja en alguna ocasió Miquel Roca: «el liderat i la credibilitat de Jordi Pujol són la millor garantia de la força de Convergència». I fer menció al liderat de Pujol no és referir-se simplement al liderat orgànic —actualment secretari general o, després del VIII Congrés, president de CDC—, sinó bàsicament és una referència al que exerceix el discurs pujolià, i la filosofia tant en què s'inspira com que genera, és a dir, l'anomenat pujolisme.

A les acaballes del 1988, Jordi Pujol no ha modificat significativament el seu discurs de sempre. S'ha preocupat, això sí, de buidar-lo gairebé per complet d'essencialismes i de resituar-lo progressivament en el present o en el futur més immediat. D'aquesta manera, el pujolisme ha arribat al final de la dècada dels 80 amb els engranatges ajustats per a encarrilar, prioritàriament, la dècada dels 90.

Els eixos bàsics del discurs pujolista d'avui se situen en dos grans blocs: un més polític, l'autonomia i, l'altre, més social, la integració a Europa. Tots dos eixos, emmarcats a la vegada en dues idees generals i contextualitzadores. La primera idea és que sense partits polítics sòlids i, sense un partit nacionalista sòlid, no hi ha construcció nacional. Per això, Pujol defensa la potenciació i la consolidació de CDC de cara als 90 i no accepta que algú jugui a l'autodestrucció, encara menys ara que, després de catorze anys d'existència, Convergència s'ha convertit en el partit representatiu del 46 per cent dels catalans.

La segona idea general que contextualitza el discurs actual de Jordi Pujol és sobre l'etapa que està vivint Catalunya, que no és d'exaltació sinó de pragmatisme. Un pragmatisme, però —alerta Pujol— que no ha de fer perdre ni l'ideal de llibertat, ni l'estimació al país. Pel que fa a l'autonomia, el que vol Pujol és que aquesta sigui compatible amb el caràcter nacional de



Jordi Guillot, negociador del PCC.

va amb una conclusió inequívoca «...és necessari convocar ja un Congrés per unir els comunistes catalans en un sol partit, sota les sigles històriques del PSUC, complint així amb fets, i no solament amb paraules, els compromisos públics contrets i responent a una aspiració clarament expressada pels treballadors de Catalunya. És per això que demanem que el PCC i el PSUC convoquin abans de final d'any el Congrés d'unitat».

Després del document dels 200, Rafael Ribó ja ha pres el compromís de portar el document al VIII Congrés del PSUC —desembre de 1988— per tal d'assumir-lo. Així mateix, Ribó també s'ha compromès perquè el VIII congrés deixi vacants d'elecció un 10 per cent dels membres del Comitè Central, unes places que hipotèticament ocuparien actuals membres del Comitè Central del PCC si es fes efectiva la unitat.

La línia de l'òrgan central del PCC, la publicació *Avant*, és, en canvi, ben bé una altra. El document dels 200 és qualificat de «document distorsionador» i Joan Tafalla, portaveu del PCC, després d'assegurar: «acollim amb interès el document presentat i assurem que ja des d'ara serà un element d'estudi i consideració tant pel nostre Partit com, esperem, per part del PSUC», també deia «...la fixació d'un nou termini temporal a la unitat no és pas una proposta seriosa i creïble...» i «el PCC no accepta que des de l'exterior ningú li marqui els ritmes i els continguts de la unitat».

Així les coses, el més probable és que la unitat PCC-PSUC sigui un fet en els pròxims mesos, si bé és també més probable que no sigui tot el PCC en bloc el que accepti reintegrar-se en el PSUC». □



Jordi Pujol, per la integració global a Europa.

Catalunya. Pujol diu que mai Catalunya havia tingut tant de temps tanta autonomia, però que en necessita més. Pujol sap que del 79 ençà Catalunya no ha aconseguit una autonomia de debò, que està a mig camí, però no està disposat a respondre a aquesta evidència des de la frustració o des del desànim, ni tampoc des de la radicalització —que si fos violenta, diu Pujol, podria portar a l'autodestrucció del país. Pujol vol respondre des de la utilització a fons de les eines institucionals i socials de què disposa Catalunya, des de l'enfortiment de la personalitat nacional i des de la reclamació constant. També per tot això, Pujol vol un govern català fort, com a única garantia per a ser respectat en la negociació amb Madrid.

Finalment, pel que fa a la integració a Europa, Pujol defensa que aquesta sigui global: cultural, lingüística, econòmica i política. Al costat de la gent que va a més, Pujol tampoc vol ignorar el dolor de la gent que «no pot seguir», potser en l'actualitat un dolor més fort que mai en la mesura que es fa més evident enmig del progrés general. Un país fort —aquí s'inspira la filosofia dels 6 milions—, junt amb un govern fort i un partit fort, completen la trilogia bàsica del discurs pujolista d'avui. I que inspirarà el VIII Congrés de CDC. □